

فصل اول

مشخصات رویه جوشکاری (WPS) و نحوه تایید رویه های جوشکاری (PQR)^{*}

زمان آموزش		توانایی شناخت مشخصات رویه جوشکاری (WPS) و نحوه تایید رویه جوشکاری (PQR) مطابق استاندارد	
نظری	عملی	آشنایی با دستورالعمل های جوشکاری و انواع آن	
۳	۴	شناسایی آزمایشات لازم جهت بررسی کیفی دستورالعمل های جوشکاری طبق استاندارد	
		آشنایی با فرم تایید جوش (PQR) و نحوه تکمیل آن	

فرآگیرنده پس از پایان این درس باید بتواند:

- ۱- یک نمونه WPS یا متغیرهای رویه جوشکاری را شرح دهد.
- ۲- آزمایش های لازم جهت بررسی و تایید رویه های جوشکاری را شرح دهد.
- ۳- با توجه به فرم های مشخصات رویه های جوشکاری WPS و تایید رویه های جوشکاری PQR پارامترهای یک جوشکاری صحیح را از روی فرم ها استخراج و فهرست آن را تهیه کند.

۱- Welding Procedure Specification (WPS)
۲- Procedure Qualification Record (PQR)

(مشخصات رویه جوشکاری) (تایید رویه های جوشکاری)

۱-۱ مقدمه

ISO15614 و ISO15613، ISO15612، ISO15611

برای تنظیم WPS و PQR جوشکاری اختصاص داده شده است.

نکته حائز اهمیت آن است که هدف تمامی استانداردهای مذکور تعیین کیفیت مطلوب جوش است و تنها بسته به مسائل طراحی، متغیرهای اساسی جهت ارائه روش جوشکاری تغییر می‌کند. بنابراین قبل از آشنایی با یک نمونه رویه جوشکاری می‌بایست با متغیرهای موجود در WPS آشنا شویم.

۱- امتیزهای موجود در مشخصات رویه

جوشکاری (WPS)

متغیر های موجود در یک WPS جوشکاری به سه دسته تقسیم می شود:

- متغیر های اساسی
  - متغیر های تکمیلی
  - متغیر های غیر اساسی

هدف از تنظیم یک WPS مشخص و تعیین کردن جزئیات فرآیند جوشکاری است. بر اساس نوع سازه، استانداردهای مختلف برای طراحی و ساخت سازه در کشورهای مختلف موجود است. در تمامی این استانداردها بخشنی به جوشکاری و کنترل کیفی اختصاص داده می‌شود. به عنوان مثال: در کشور ما طراحی و ساخت بویلهای و مخازن تحت فشار به طور معمول بر اساس استانداردهای ASME^(۱) صورت می‌گیرد، سازه‌های فلزی ساختمانی بر اساس استانداردهای AWS^(۲) ساخته می‌شوند و برای خطوط لوله و مخازن ذخیره استاندار دارد API^(۳) معرفی می‌شود. بنابراین معیارهای تعیین کیفیت و کنترل کیفیت جوشکاری برای سازه‌ها و تجهیزات مختلف متفاوت است.

در بخش ۹ استاندارد ASME درباره تهیه یک رویه جوشکاری (WPS) و تایید رویه جوشکاری (PQR) جوشکاری بویلر ها و مخازن تحت فشار می باشد . استاندارد AWS به شماره D1.1 برای کنترل کیفیت جوشکاری سازه های فلزی و API 650 و API 1104 به ترتیب برای تعیین کیفیت جوشکاری مخازن ذخیره فولادی و خطوط لوله گاز EN-288 می باشد. در کشورهای اروپایی نیز استاندارد ISO 15610، ISO 15609، ISO 15608 و ISO 15607

۱-۲-۱ متغیرهای ضروری^(۱)

۱- تغییر در میزان انرژی ضربه فلز پایه	تغییر در برخی از متغیرهای جوشکاری باعث الزام
۲- افزایش در دمای پیشگرم بیشتر از ۵۶ درجه سانتیگراد	به نوشتن یک PQR یا WPS جدید می شود . به این متغیرها ، متغیرهای ضروری جوشکاری می گویند.
۳- تغییر در زمان و درجه حرارت PWHT	مهمنترین متغیرهای اساسی یا ضروری در خصوص
۴- افزایش میزان حرارت ورودی	چند فرآیند جوشکاری بر اساس استاندارد AWS D.1.1
۵- تغییر در میزان جریان و قطبیت جریان جوشکاری	به شرح زیر می باشد.

۱- تغییر نوع فلز پر کننده یا الکترود جوشکاری

- ۲- تغییر در طرح اتصال جوشکاری و تغییر در ابعاد و اندازه های مشخص شده در طرح اتصال
- ۳- انجام یا حذف عملیات حرارتی پس از جوش
- (۴) PWHT

- ۴- جهت جوشکاری در جوش های عمودی (از پایین به بالا و بالا به پایین)

- ۵- استفاده یا حذف پشت بند یا عملیات گوجینگ

۶- تغییر در وضعیت های جوشکاری

- ۷- تغییر در قطر ، ضخامت و نوع فلز پایه

۱-۲-۲ متغیرهای تکمیلی^(۲)

- هرگاه به دلیل اهمیت و حساسیت جوش در نقشه کارها و مشخصات فنی نیاز به تست ضربه جهت تعیین کیفیت جوش باشد آنگاه در صورت تغییر پارامترهای زیر نیاز به یک PQR, WPS جدید می باشد.

۱) Essential Variables متغیرهای ضروری

۲) Post Weld Heat Treatment - عملیات حرارتی پس از جوش

۳) Supplementary Essential Variables متغیرهای تکمیلی

۴) Non Essential Variables متغیرهای غیر ضروری

۱-۳ آشنایی با فرم مشخصات رویه

جوشکاری (WPS)

برای تهیه یک WPS نیاز به دانش فنی در مقاطع بالاتر دانشگاهی می باشد. در صنعت تهیه یک دستورالعمل جوشکاری WPS و تایید آن PQR بر عهده یک مهندس جوش می باشد.

به طور معمول در همه استانداردها یک نمونه فرم دستورالعمل جوشکاری ارائه شده است. ولی لازم به ذکر است که تدوین یک دستورالعمل جوشکاری الزاماً فرمت واحدی ندارد، بلکه مهم آن است که متغیرهای لازم برای اجرای جوشکاری در آن وجود داشته باشد. به طور مثال در پیوست ۱ نمونههای مختلف از دستورالعملهای جوشکاری بر اساس استانداردهای AWS و ASME آورده شده است. به منظور آشنایی بیشتر با فرم WPS و پارامترهای مشخص شده در آن به جدول ۱-۱ ، ۱-۲ ، ۱-۳ پیوست ۲ کلیه اطلاعات مربوط به نحوه تکمیل اطلاعات مورد نیاز در دستورالعمل های جوشکاری و تدوین WPS آمده است.

مشخصات فنی دولد جوشکاری (WPS)

پیش پذیرفته با آزمایش تأیید صلاحیت شده

شماره عکس ☐ جوشکاری دستن ☐ جوشکاری خودکار ☐ جوشکاری نسبه خودکار	نام مشترک ☐ نام پرورده ☐ فرآیند جوشکاری ☐ شماره PQR						
وضعیت جوشکاری ☐ تباری ☐ نگران ☐ رضیت جوشکاری خودکار ☐ سوابل ☐ سوابلبر	ساختار اتصال ☐ نوع اتصال: ☐ جوش پکشیده ☐ جوش غوطه دار ☐ بسته بند داره ☐ بداره ☐ غیر مواد بسته بند ☐ تخلیه جوش از بسته انجام می شود ☐ نی شود ☐ روش تخلیه جوش از بسته: اندازه شکافت روشه: ..... اندازه بیشتر روشه: ..... زاریه شار: ..... شاعع شار (الله ای و پیغمبر الله ای) ..... ☐ مشخصه های الکترونیکی نوع جربان: ..... ☐ AC ☐ DCEP ☐ DCEN						
تکنیک جوشکاری ☐ جوش مستقیم ☐ جوش هلالی ☐ جوش زنجیری ☐ جوش پیک پاسه ☐ جلد پاسه تعداد الکترودها: ..... روش تعمیر کاری میں یا من هلا:	مشخصات فلز یا به ☐ مشخصات فلز یا به ☐ غیر و زده غرایاده ☐ ساختات فلز یا به ☐ مشخصات فلزی برگشته مشخصات الکترود مضرغی: ..... ردیابی الکترود: ..... نوع دریکش:						
روزولت جوشکاری							
شماره عکس	فرآیند	فلز برگشته	جربان	جربان	وکال	سرعت حرکت	جزیيات العمل
			نوع و قطعیت	قطع	ردیابی	آمیر	

جدول (۱-۱) نمونه فرم دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS

مشخصات فنی روند جوشکاری (WPS)

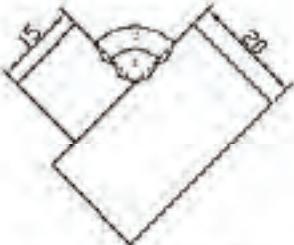
پیش پذیرفته با ازمايش تایید صلاحیت شده

نام یوزره: ..... توجه کننده: ..... تاریخ: ..... شماره دستورالعمل: ۴۱۷۰۱

شماره پیش پذیرفته: ..... نوع جوشکاری: دستی ماسیو خودکار سبمه خودکار

مشخصات ساختار اتصال		وضعیت جوشکاری		توضیحات	
وضعیت جوشکاری: کاربرد ندارد	گوش: ۱F	وضعیت جوش سواری: کاربرد ندارد	جهت جوشکاری عمودی از بالا به پایین است ☐ از پایین به بالا است ☐	پیش پذیرفته ☒ پیش پذیرفته ☐ پیش پذیرفته ☐	نوع اتصال: سه پاری جوش یک طرفه ☐ دو طرفه ☒ پیش پذیرفته ☐ دارای دارای ☐ نوع مواد پیش پذیرفته: کاربرد ندارد سکافت پیش پذیرفته: کاربرد ندارد پیش پذیرفته: کاربرد ندارد راویه شیار: کاربرد ندارد شیار لایه ای: کاربرد ندارد سیار زنی پیش و جوش محمد احمد منسود ☐ نیم منسود ☐ روش شیار زنی: کاربرد ندارد
☐ AC ☐ DCEP ☒ DCEN	نوع جریان:	مشخصه های الکترونیکی			مشخصات فلز پایه مشخصات فلز پایه: DIN 17100 رده فولاد: ST 37-2
		تکنیک جوشکاری	جوش حلالی یا زنجیری: عالی نک صوره: نک جند صوره: نک بوره روش تغییر کاری بین عورطاً فریه: دستی یا برقی (فلزی)		مشخصات فلز پایه شاری: کاربرد ندارد گوش: ۲۱ فلیپتر
		پیش گرفتاری			مشخصات فلز پرکننده مشخصات التکرود مصرفی: AWS A5.1 رده التکرود: E6013
		حداقل درجه حرارت پیش گوژ: کاربرد قدرت (۱۵۰ کم)	حداقل درجه حرارت بین عورتی: کاربرد ندارد حداکثر: کاربرد ندارد		نوع یومنس التکرود: رویانی

روند جوشکاری

جزیيات تکل اتصال	ولایت	جریان		فلز پرکننده		شماره جوش	صور
		آفری	معن و قطب	فلز	رده		
	۳۰-۳۶	۱۰۰-۱۴۰	DCEN	F	E6013	5MAN	+

تمکم ۱: در صورتیکه دلایل غاییه تهافت جوشکاری رخداد گفت درجه ساختمانگزاری پایین، پایین تا ۲۰ درجه مانندگاه را پیش گرفتاری شوی.

جدول (۱-۲) نمونه فرم تکمیل شده دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS

مشخصات فنی روند جوشکاری (WPS)																																				
☒ پشت پذیرفته ☒ یا آزمایش تایید صلاحیت شده																																				
نام بوره: ..... نمیه کشند: ..... تایید کشند: ..... تاریخ: ..... شماره دستورالعمل: ..... (-) - (-)																																				
شماره یا شماره های PQR پستیان: پشت پذیرفته نوع جوشکاری: دستی ☒ ماسیس ☐ خودکار ☐ سیمه خودکار ☐																																				
وضعیت جوشکاری وحیثیت جوش شاری: ۱۶ گوشکاری بر این اساس چیز جوشکاری عمودی از بالا به پایین است ☐ از پایین به بالا است ☐				مشخصات ساختار اتصال نوع اتصال: ادب به ادب جوش یک طرفه ☒ دو طرفه ☐ پشت بدنه ذارد ☐ بذرد ☒ نوع مواد پشت بدنه: کاربرد ندارد تکالیف ریشه: ۰.۷ هیلیمتر پیمانی شار: ۰.۷ هیلیمتر زاویه شیار: ۹۰ درجه شعاع شیار لاله ای: کاربرد ندارد شیار رس پشت و جوش مجدد انجام می شود ☒ نمی شود ☐ روش شیار زدن: سلک زدن																																
مشخصه های الکتریکی ☐ AC ☐ DCEP ☒ DCEN نوع جریان: DCEN				مشخصات فلز پایه مشخصات فنی فلز پایه: DIN 17100 رده فولاد: ۲ ST 37-2 خواص فلز پایه شاری: ۸ به ۸ هیلیمتر کوتاه: کاربرد ندارد																																
تکلیک جوشکاری جوش هلالی یا زنجیری: هلالی نک عوره یا حند عوره: پنه بوره روش تعمیک کاری بین عورها: فریه (دستی یا پرس) فاشنینی				مشخصات فلز پروگرینده مشخصات الکترود مصرفی: AWS A5.2 رده الکترود: E6013 نوع پوشش الکترود رویانی																																
رونده جوشکاری <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">جزییات شکل اتصال</th> <th rowspan="2">ولتاژ</th> <th colspan="2">جریان</th> <th colspan="2">فلز پرگرینده</th> <th rowspan="2">شماره عبور</th> </tr> <tr> <th></th> <th></th> <th>آمیر</th> <th>نوع و قطعیت</th> <th>رده الکترود</th> <th>قطر</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>۲</td> <td>۴۰-۱۳۰</td> <td>DCEN</td> <td>E6013</td> <td>۳/۲۵</td> <td>SMX10</td> <td>۱۰۰</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>۳</td> <td>۴۰-۱۳۰</td> <td>DCEN</td> <td>E6013</td> <td>۳/۲۰</td> <td>SMX10</td> <td>۱۰۰</td> </tr> </tbody> </table>							جزییات شکل اتصال		ولتاژ	جریان		فلز پرگرینده		شماره عبور			آمیر	نوع و قطعیت	رده الکترود	قطر	۱	۲	۴۰-۱۳۰	DCEN	E6013	۳/۲۵	SMX10	۱۰۰	۲	۳	۴۰-۱۳۰	DCEN	E6013	۳/۲۰	SMX10	۱۰۰
جزییات شکل اتصال		ولتاژ	جریان		فلز پرگرینده		شماره عبور																													
			آمیر	نوع و قطعیت	رده الکترود	قطر																														
۱	۲	۴۰-۱۳۰	DCEN	E6013	۳/۲۵	SMX10	۱۰۰																													
۲	۳	۴۰-۱۳۰	DCEN	E6013	۳/۲۰	SMX10	۱۰۰																													

جدول (۱-۳) نمونه فرم تکمیل شده دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS

۴-۱ نکات قابل توجه در تنظیم دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS در خصوصیات جوشکاری الکترود دستی

- ۱-۴-۵ بالاترین ضخامت پاس ریشه در جوشهای شیاری باید از ۶.۴ میلی متر تجاوز نماید.
- ۱-۴-۶ حداکثر ضخامت پاس ریشه جوشهای گلویی

تک یا چند پاسه نباید از مقادیر زیر تجاوز نماید:

- ۹.۵ میلی متر در وضعیت تخت
- ۸ میلی متر در وضعیت های افقی و بالاسری
- ۱۲.۷ میلی متر در وضعیت عمودی
- ۱-۴-۷ بیشترین ضخامت لایه های بعداز پاس ریشه در جوشکاری های شیاری و گلویی به صورت زیر است:

  - ۱ تا ۳ میلی متر برای جوشهایی که در وضعیت تخت قراردارند.
  - ۲ تا ۴ میلی متر برای جوشهایی که در وضعیت افقی بالاسری و عمودی قراردارند.

۱-۴-۸ جهت پیش روی تمام پاسها در جوشکاری با وضعیت عمودی باید رو به بالا باشد مگر اینکه هدف ترمیم سوختگی کناره جوش باشد . در مورد جوشکاری مقاطع گرد ، ممکن است جوشکاری سر بالا یا سر پایین شود . لذا لازم است جوشکار قبل امتحان شده باشد .

۱-۴-۹ در جوشکاری شیاری که احتیاج به نفوذ کامل است و از پشت بند نیز استفاده می شود ، پس از جوشکاری از یک

سمت ، پشت جوش با سنگ زنی و ... برداشته شده و پس از آن جوشکاری انجام می شود. در جوشکاری لوله های با قطر کم که امکان دسترسی به پشت جوش نیست ، باید از شیارهای خاص و الکترود های پرنفذ سلولوزی استفاده کرد .

۱-۴-۱ بهتر است که قطعه حتی الامکان در وضعیت تخت قرار بگیرد.

۱-۴-۲ کلاس و اندازه الکترود ، طول قوس ، ولتاژ و آمپر باید متناسب ضخامت قطعه ، شکل شیار ، وضعیت جوشکاری و ... انتخاب شود . بهتر است که آمپر با توجه به پیشنهاد سازنده الکترود انتخاب شود .

۱-۴-۳ بالاترین قطر الکترود مجاز در حالت مختلف جوشکاری به صورت زیر است :

۱-۴-۴ هشت میلی متر برای تمامی جوشهای تخت بجز در پاس ریشه .

۱-۴-۵ ۶.۴ میلی متر برای جوشهای گلویی افقی .
۱-۴-۶ ۶.۴ میلی متر برای پاس ریشه جوشهای گلویی در حالت تخت و پاس ریشه جوشهای در حالت تخت که دارای پشت بند بوده و درز اتصال ۶.۴ میلی متر باشد .

۱-۴-۷ ۴ میلی متر برای جوشهای که با الکترود EXX14 و الکترود های کم هیدروژن در وضعیت های عمودی و بالا سری انجام می شود .

۱-۴-۸ ۴ میلی متر برای پاس ریشه جوشهای شیاری و کلیه حالات غیر از موارد فوق .

۱-۴-۹ حداقل اندازه الکترود مورد استفاده در پاس ریشه باید به اندازه ای باشد که ترک ایجاد نشود .

۱-۵ تایید مشخصات فنی رویه جوشکاری با انجام آزمایش (PQR)

لازم برای تأیید یک دستورالعمل جوشکاری و نیز فرمت PQR براساس استانداردهای مختلف ساخت سازه‌ها متفاوت است که

در پیوست ۲ آورده شده است جدول (۱-۴) نمونه گزارش تاییدیه رویه جوشکاری PQR را نشان می‌دهد. به نوع آزمایش‌های ذکر در آن با دقت توجه کنید.

با توجه به فرم تاییدیه دستورالعمل‌های جوشکاری انواع آزمایش‌های لازم برای تأیید صحت و درستی دستورالعمل جوشکاری به شرح زیر می‌باشد:

۱-آزمایش‌های غیر مخرب

۲-آزمایش‌های خمس ریشه، رویه و جانبی

۳-آزمایش کشش مقطع کاهش یافته

۴-آزمایش حک

۵-آزمایش ضربه (در صورت وجود الزامات خستگی)

در جداول پیوست ۳ جزئیات مربوط به نوع، تعداد و شرایط

آزمایش‌های لازم برای تأیید دستورالعمل جوشکاری بر اساس استاندارد AWS D1.1 آورده شده است.

همان طور که پیش‌تر گفته شد چنانچه براساس شرایط انجام جوشکاری، یک یا چند متغیر ضروری مربوط به رویه جوشکاری در استاندارد مربوطه نباشد و یا هم‌خوانی نداشته باشد، تهیه PQR در این حالت پس از استخراج اطلاعات WPS

که از منابع مختلف و یا براساس تجارت و دانسته‌های فردی نوشته می‌شود، لازم است WPS از طریق انجام آزمایش مطابق استاندارد تایید گردد. مراحل تهیه PQR شامل تهیه پیش‌نویس WPS، طراحی آزمایش‌های لازم، انجام آنها، بررسی نتایج و تأیید WPS می‌باشد.

مراحل انجام تأیید صلاحیت رویه جوشکاری به شرح زیر می‌باشد:

۱- تهیه WPS اولیه (P-WPS) پیش‌نویس

۲- تهیه نمونه‌های جوشی آزمایشی

۳- انجام آزمایش‌های غیر مخرب

۴- تهیه نمونه‌های آزمایش مخرب

۵- انجام آزمایش‌های مخرب

۶- بررسی نتایج آزمایش

۷- تهیه گزارش PQR در صورت تطابق نتایج آزمایش

۸- ایجاد تغییرات در WPS در صورت عدم تطابق نتایج

۹- انجام تأیید صلاحیت مجدد

۱۰- دستیابی به نتایج منطق و ارایه PQR نهایی

نوع، تعداد و شرایط نمونه برداری و انجام آزمایش‌های

گزارش تایید صلاحیت روند جوشکاری (PQR)

شماره:

آزمایش کشش

شماره نمونه	پهنا	ضخامت	سلطن مقطع	تیروی کششی نهایی	متراوتمت نهایی	نوع و موقعیت شکست

آزمایش خمث

شماره نمونه	نوع خمث	نتیجه	توضیحات

آزمایش بر توتونکاری - فرآصوقی

شماره گزارش RT	نتیجه:	بازرسی چشمی
شماره گزارش UT	نتیجه:	ظاهر سرمه:
آزمایش حکم	تخلخل:	بریدگی کنار جوش:
حداقل اندازه تک عبوره	گرده جوش:	
آزمایش حکم	تاریخ بازرسی:	
حداقل اندازه چند عبوره	نام بازرس:	
آزمایش حکم	سایر آزمایش ها:	
۱	۱	نام جوشکار:
۲	۲	
۳	۳	
کد جوشکار:		

آزمایش کشش مغزجوش

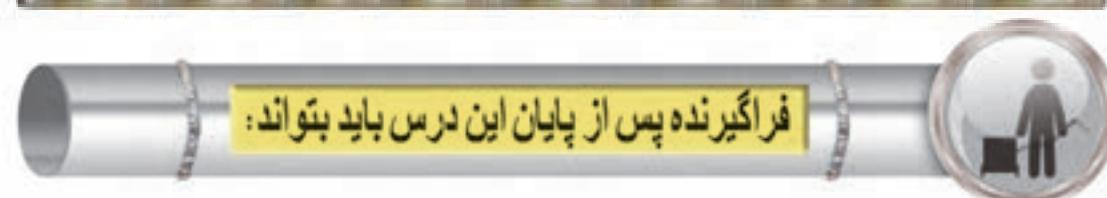
نام آزمایشگاه:	مخاومت گشته
نام مسئول آزمایشگاه:	حد سواری شدن
گزارش آزمایشگاه شماره:	کشش
محضت روند جوشکاری و انجام تایید صلاحیت براساس آینه نامه جوشکاری سازه های فولادی AWS D1.1 سال (.....)	

جدول (۴) نمونه گزارش تایید صلاحیت روند جوشکاری PQR

فصل دوم

توانایی جوشکاری در سطح E7

زمان آموزش	
عملی	نظری
۱۰	۱
توانایی جوشکاری در سطح E7	

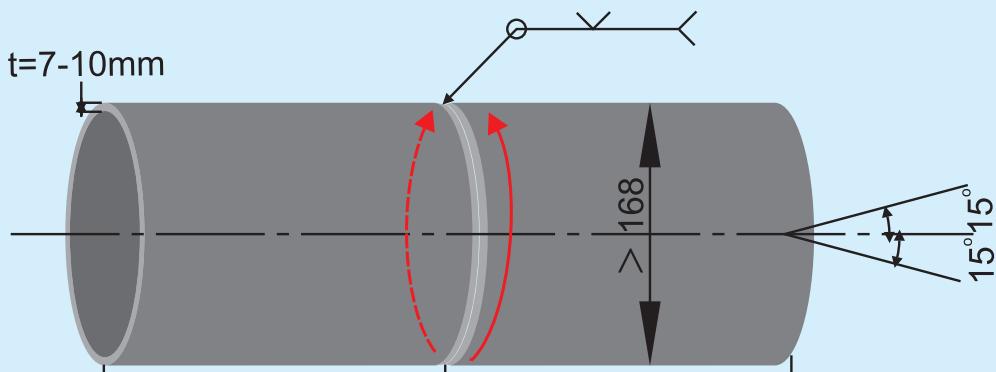
- ۱- لوله های فولادی با قطر های بزرگتر از ۱۶۸ میلی متر و ضخامت ۷-۱۰ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PF جوشکاری کند.
- ۲- لوله های فولادی با قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت ۵ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PC جوشکاری کند.
- ۳- لوله های فولادی با قطر ۱۶۸ میلی متر و ضخامت ۱۰-۷ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PC جوشکاری کند.
- ۴- لوله های فولادی با قطر ۸۰ میلی متر و ضخامت ۵ میلی متر را به صورت سر به سر در وضعیت PC جوشکاری کند.
- ۵- اتصالات فلنجی لوله به لوله با ضخامت ۵ میلی متر و قطر ۸۰ میلی متر را در وضعیت PB جوشکاری کند.
- ۶- اتصالات انشعابی لوله های با قطر کمتر از ۵۰ میلی متر و ضخامت ۴ میلی متر به لوله های اصلی با قطر بزرگ تر از ۱۶۸ میلی متر و ضخامت ۷-۱۰ میلی متر را جوشکاری کند

دستور کار اول EV-1

دستور العمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت PF با قطر بیشتر از ۱۶۸mm و ضخامت ۷mm تا

.۱۰ mm

نقشه کار EV-1

	جنس لوله t > 7-10 mm RST37-2
	L = 100 mm نوع الکترود پاس ریشه قطر الکترود ϕ 2.5
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرد جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E7018 یا E6013 قطر الکترود ϕ 3.2
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود ϕ 3.2
شماره نقشه : EV-1 ساعت آموزش: ۴۰ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱ دستگاه های جوشکاری	ماسک	کلاهی	۱ عدد	
	پیش بند	چرمی	۱ دست	
	دستکش	چرمی	۱ جفت	
	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
	پابند	چرمی	۱ جفت	
	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۲ کابل های جوشکاری	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
	مینی سنگ	برقی	۱ عدد	
۳ آون (در صورت نیاز)	سنبله نشان	معمولی	۱ عدد	
	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ °C	۱ عدد	
	لوله فولادی	, St ۳۷ , f ۸۰ , f ۱۶۸ t>۷-۱۰ , t=۵	۲ قطعه	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ f ۲.۵	کیلوگرم	
	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ f ۳.۲	کیلوگرم	
	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۴ الکترود روتیلی	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	

کار عملی

مراحل انجام کار:

- ◀ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ◀ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.

- ◀ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمائید.

- ◀ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.

نکته ایمنی

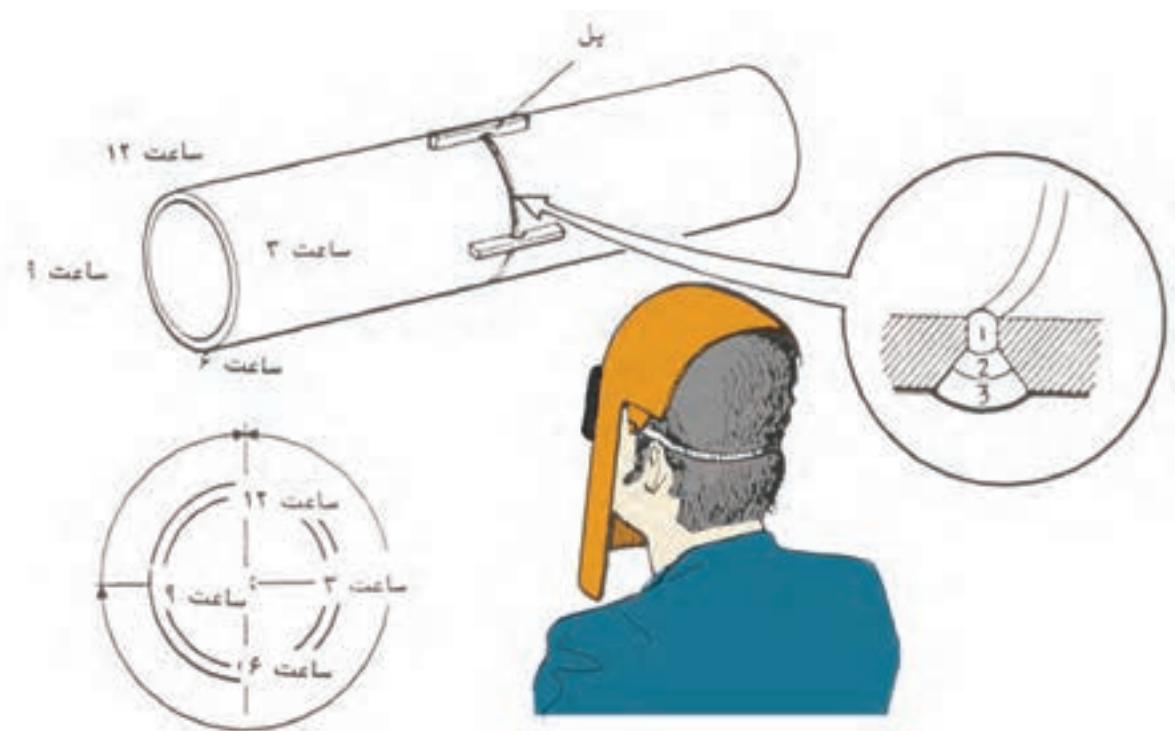
هنگام پلیسه گیری و تمیز کاری قطعه از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

﴿ دستگاه جوشکاری را راهاندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری با الکترود انتخابی تنظیم نمایید. ﴾

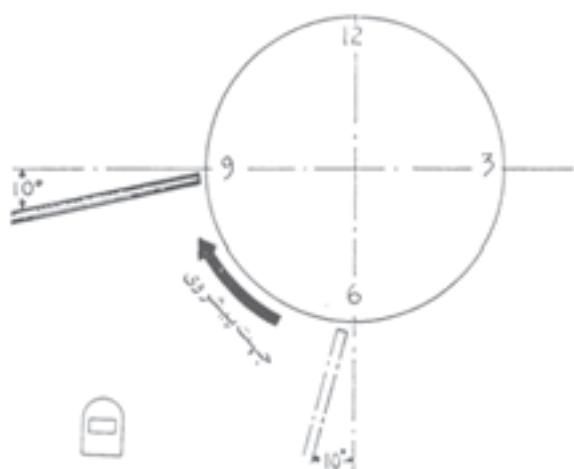

﴿ لوله ها را در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش و سه عدد براکت یا لقمه آنها را به هم متصل کنید . براکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۹ ، ۱۲ ، ۱۵ و ۳ نصب شود. ﴾

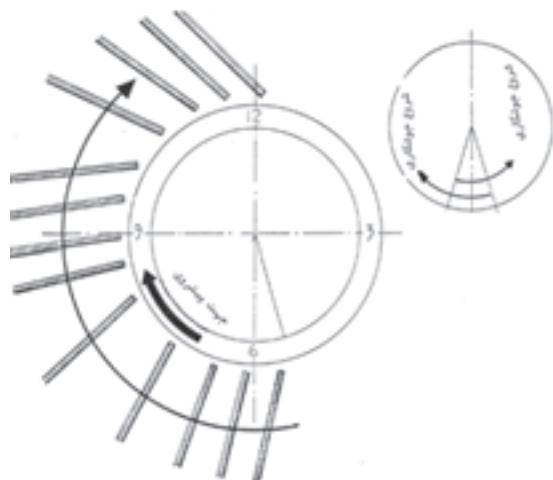

﴿ احتمال دارد قطعات با خال جوش ، برآکت ها ،
نبشی هاو یاناودانی هابه یکدیگر متصل شوند .
-قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله در
وضعیت قائم باشد .

﴿ از قسمت زیرین لوله جوش کاری را آغاز کنید .
الکترود را عمود بر امتداد افق و با شیب ۱۰ نسبت به جهت
پیشروی نگه دارید .

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بزنید. عمل پل زدن با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید.

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود را تغییر دهید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است. سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود.

﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید.

﴿ باید بین ساعت ۱۰ و ۱۱، زاویه الکترود ۴ درجه باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.

﴿ جوشکاری را مجددا از ساعت ۶ شروع کرده و به سمت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

جوشکاری با الکترودهای سلولوزی چسبنده و همراه با پاشش زیاد می باشد و سرباره جوش به راحتی از جوش پاک نمی شود، در تمیز کردن پاس ریشه بسیار دقت نمایید.

می توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۱۲-۹-۶ و یا ۱۲-۳-۶ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمایید.

◀ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد، برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.

موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها حتماً از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

- پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن، آن را مورد بازرگانی چشمی قرار دهید.

(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده را ارزیابی نمایند).

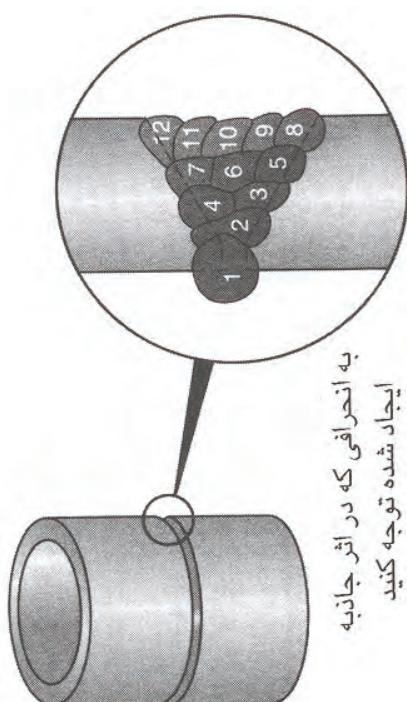
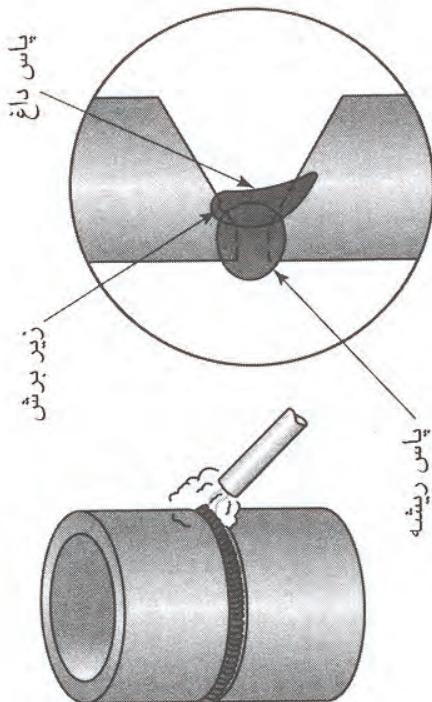
نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

◀ پاس های گرم، میانی و پوششی را نیز همانند

پاس ریشه اجرا کنید. برای اجرا می توانید از الکترود قطورتر و با آمپرهای بالاتر جوشکاری کنید.

◀ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش

کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمائید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنایی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

نمونه فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ISO ۹۶۰۶-۱، NE ۲۸۷-۱ :

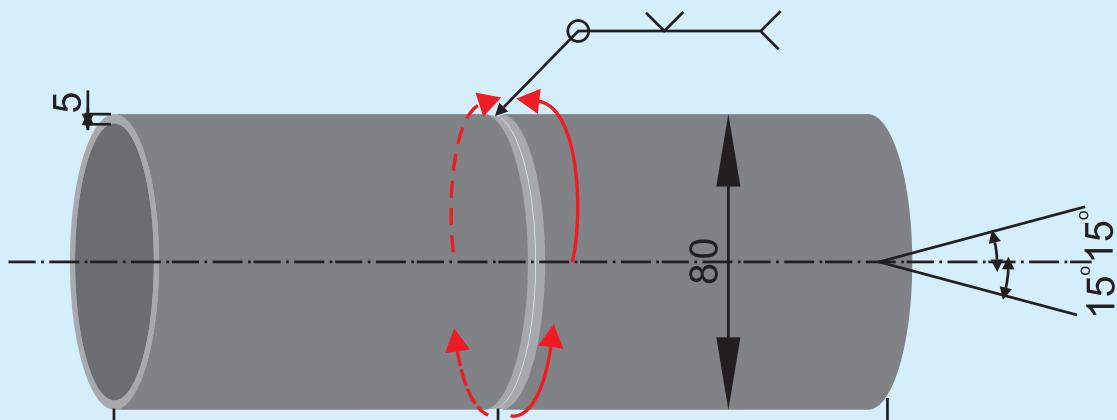
- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایش های غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

دستور کار اول ۲ EV

دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در

وضعیت PF با قطر ۸۰ mm و ضخامت ۵ mm

نقشه کار EV-۲

	جنس لوله $t > 5 \text{ mm}$ RST37-2
	$L = 100 \text{ mm}$ نوع الکترود پاس ریشه E6010 قطر الکترود $\phi 2.5$
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گردہ جوش پاس ۱ نوع الکترود پاس گرم E6013 یا E7018 قطر الکترود $\phi 3.2$
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود $\phi 3.2$ E6013 یا E7018
شماره نقشه : EV-۲ ساعت آموزش: ۴۰ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ای	۱	کلاهی ماسک	۱ عدد	
	۲	پیش بند چرمی	۱ دست	
	۳	دستکش چرمی	۱ جفت	
	۴	لباس کار مناسب بدن	۱ دست	
	۵	پابند چرمی	۱ جفت	
	۶	کفش ایمنی اندازه پا	۱ جفت	
نحوه سایل کار	۱	دستگاه جوش حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	۲	کابل های جوشکاری حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	۳	انبر قطعه گیر استاندارد	۱ عدد	
	۴	چکش جوش معمولی	۱ عدد	
	۵	برس سیمی فولادی	۱ عدد	
	۶	مینی سنگ	۱ عدد	
	۷	سن به نشان معمولی	۱ عدد	
	۸	آون (در صورت نیاز)	۱ عدد	$100^{\circ}C$
نحوه سایل آزمایش	۱	لوله فولادی قطعه ۲	, St ۳۷ , f ۸۰ , f>۱۶۸ , t>۷-۱۰ , t>۵	
	۲	الکترود سلولزی کیلوگرم	E ۶۰۱۰ f ۲.۵	
	۳	الکترود سلولزی کیلوگرم	E ۶۰۱۰ f ۳.۲	
	۴	الکترود بازی کیلوگرم	E ۷۰۱۸	
	۵	الکترود روتیلی کیلوگرم	E ۶۰۱۳	

مراحل انجام کار:

- ﴿ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.
- ﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.

﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.

﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری با الکترود انتخابی تنظیم نمایید

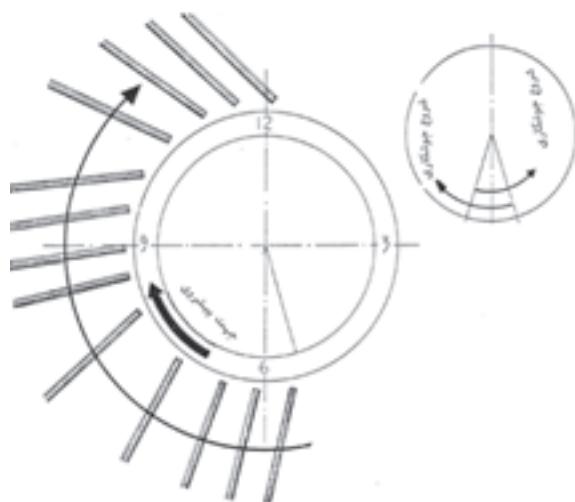
﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش و سه عدد برآکت یا لقمه آنها را به هم متصل کنید. برآکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۱۲ و ۳ نصب شود.

احتمال دارد قطعات با خال جوش ، برآکت ها ، نبشی ها و یاناودانی ها به یکدیگر متصل شوند.
قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله در وضعیت افقی و در ارتفاع مناسب با قد جوشکار قرار گیرد.

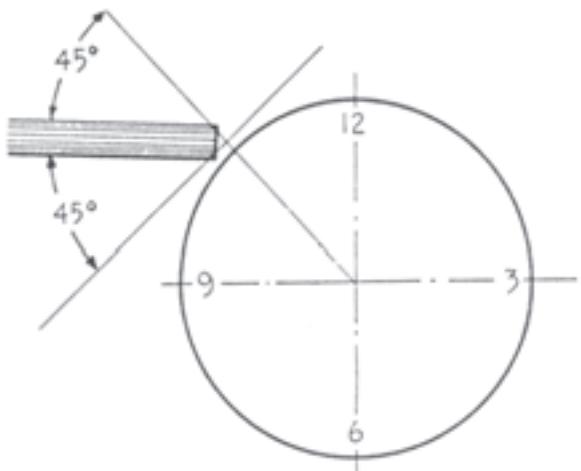

﴿ از قسمت زیرین لوله جوش کاری را آغاز کنید . الکترود را عمود بر امتداد افق و با شیب ۱۰ درجه پیشروی نگه دارید .

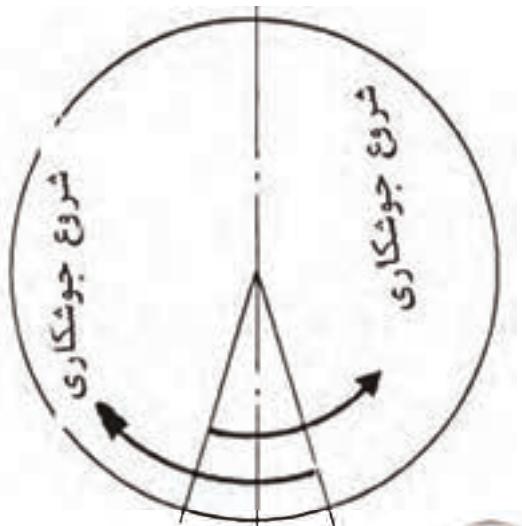
﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید . در ریشه جوش پل بزنید . عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید .

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود را تغییر دهید . اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است . سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود .

﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید.

﴿ باید بین ساعت ۱۰ و ۱۱، زاویه الکترود ۴۵ درجه باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.

نه
می توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۶-۹-۱۲ و یا ۶-۳-۱۲ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمایید.

﴿ جوشکاری را مجددا از ساعت ۶ شروع کرده و به سمت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

﴿ قبل از شروع جوشکاری پس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.
(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده را ارزیابی نمایند).

نه این
موقع پاک کردن شلاکه ها از روی خط جوش ها از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را پیویسید.	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی استاندارد B و C ISO ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)

﴿ پاس‌های گرم، میانی و پوششی را نیز همانند پاس ریشه اجرا کنید. برای اجرا می‌توانید از الکترود قطورتر و با آمپرهای بالاتر جوشکاری کنید.

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می‌تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱ EN۲۸۷-۱، ISO ۹۶۰۶-۱:

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشها غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

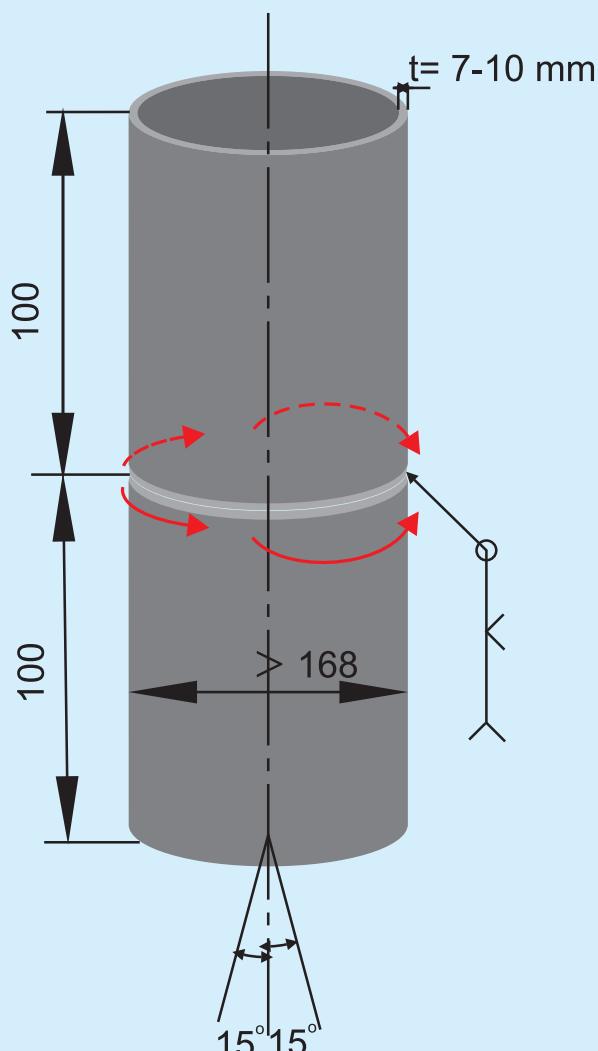

نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمایی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)

دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله سریه سر در وضعیت PC با قطر $> 168\text{mm}$ و ضخامت $7-10\text{ mm}$

نقشه کار EV-۳	
جنس لوله RST۳۷-۲ $t > 5\text{mm}$	
L = ۱۰۰ mm نوع الکترود پاس E6010 ریشه قطر الکترود $\phi 2.5$	
تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گردیده جوش پاس ۱	
نوع الکترود پاس E6013 گرم قطر الکترود $\phi 3.2$	
نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما E7018 قطر الکترود $\phi 3.2$	
شماره نقشه : EV-۳	ساعت آموزش: ۲۰ ساعت
V butt weld	نوع جوش
جوش شیاری V شکل	با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.

چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
۱	ماسک	کلاهی	۱ عدد	نحوه سایل آینه
۲	پیش بند	چرمی	۱ دست	
۳	دستکش	چرمی	۱ جفت	
۴	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست	
۵	پابند	چرمی	۱ جفت	
۶	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت	
۱	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	نحوه سایل کار
۲	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متري	۲ رشته	
۳	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد	
۴	چکش جوش	معمولی	۱ عدد	
۵	برس سیمی	فولادی	۱ عدد	
۶	مینی سنگ		۱ عدد	
۷	سنبله نشان	معمولی	۱ عدد	نحوه سایل آزمایش
۸	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ ° C	۱ عدد	
۱	لوله فولادی	, St ۳۷ , f ۸۰ , f ۱۶۸ t=۷-۱۰	قطعه ۲	
۲	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ f ۲.۵	کیلوگرم	
۳	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ f ۳.۲	کیلوگرم	
۴	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم	
۵	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم	

مراحل انجام کار:

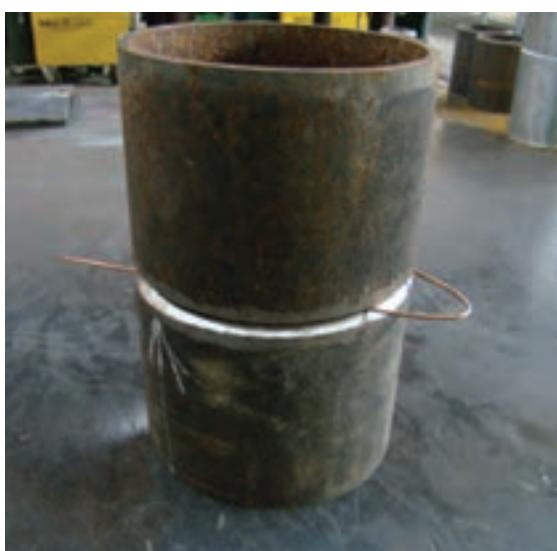
﴿ چک لیست کترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.

﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.

﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.

﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هر گونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.

﴿ دستگاه جوشکاری را راهاندازی کنید و آمپر

مناسب را برای جوشکاری بالکترود انتخابی تنظیم نمایید.

﴿ لوله ها در وضعیت موردنظر مستقر کنید و

با کمک خال جوش و سه عدد براکت یا لقمه آنها را به

هم متصل کنید. براکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۱۲

، ۹ و ۳ نصب شود.

احتمال دارد قطعات با خال جوش ، براکت ها ،

نبشی ها و یا ناودانی ها به یکدیگر متصل شوند.

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله

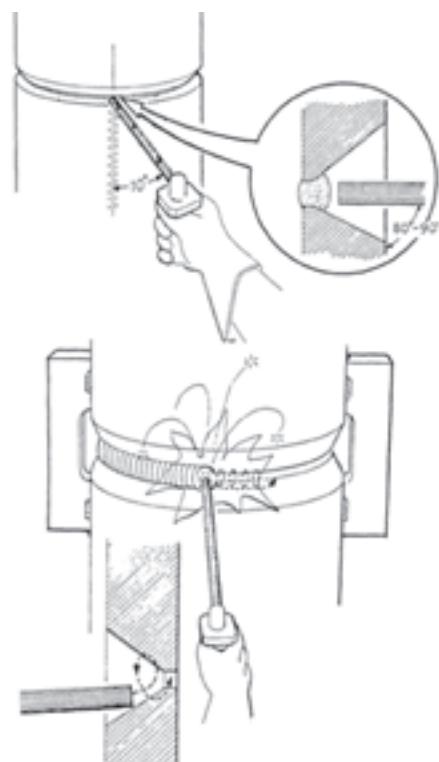
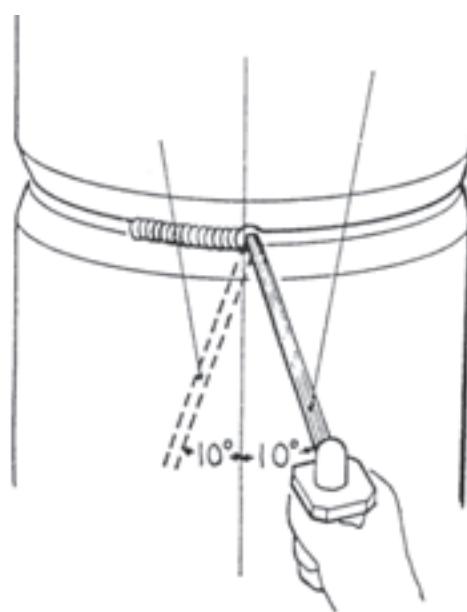
در وضعیت قائم و در ارتفاع مناسب جهت جوشکاری

ثابت شود.

﴿ جوشکاری را مطابق شکل از پل ایجاد شده آغاز

کنید. زاویه الکترود با محور قائم در حدود ۸۰-۹۰ درجه

و درجهت پیش روی کار در حدود ۱۰ درجه انتخاب کنید.

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن، آن را مورد بازررسی چشمی قرار دهید.
 بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده را ارزیابی نمایند.﴾

﴿ پاسهای گرم، میانی و پوششی را نیز همانند پاس ریشه اجرا کنید. برای اجرا می توانید از الکترود قطرورتر و جهت ایجاد گرده جوشها استفاده نمایید. در این وضعیت توجه داشته باشید از نوسان بیش از اندازه الکترود اجتناب شود. در صورت عدم رعایت نکته فوق با افزایش حجم مذاب در اثر نیروی جاذبه مذاب به سمت پائین شره می کند.﴾

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.﴾

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بزنید. عمل پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید.﴾

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن سعی کنید زاویه الکترود را ثابت نگه دارید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است. سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود.﴾

﴿ با توجه به شکل زیر حتی الامکان جوشکاری را با گرده باریک ادامه دهید و سعی کنید از تشکیل حوضچه مذاب با حجم بزرگ اجتناب تا از ریزش مذاب جلو گیری شود.﴾

﴿ قبل از شروع جوشکاری پس بعدی (پاس گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.﴾

نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

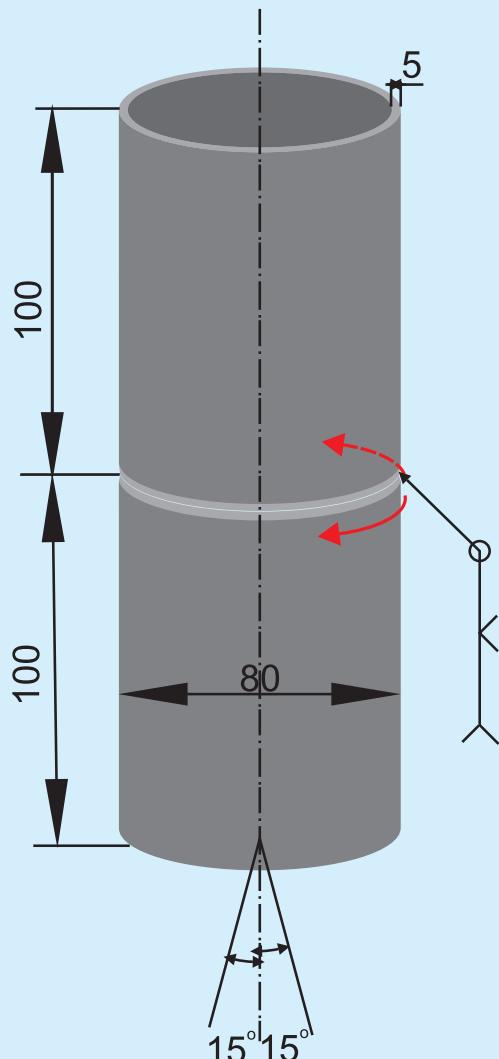
تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ISO ۹۶۰۶-۱، EN ۲۸۷-۱

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تائید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشگاهی غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

نمونه فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

دستور العمل جوشکاری لوله به لوله سر به سر در وضعیت CP با قطر ۸۰mm و ضخامت ۵mm

نقشه کار EV-4	
جنس لوله	RS+۳۷-۲
$t > 5\text{mm}$	
$L = 100\text{ mm}$	نوع الکترود پاس E6010
	ریشه $\phi 2.5$
تمیز کاری سطح	جوش با سنگ زنی
	سطح گرده جوش
	پاس ۱
نوع الکترود پاس	E6013 گرم
	قطر الکترود $\phi 3.2$
نوع الکترود پاس	پرکنی و یا پاس نما E7018
	قطر الکترود $\phi 3.2$
شماره نقشه :	EV-4
ساعت آموزش:	۲۰ ساعت
نوع جوش :	V butt weld
	جوش شیاری V شکل
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ی	۱	ماسک	کلاهی	۱ عدد
	۲	پیش بند	چرمی	۱ دست
	۳	دستکش	چرمی	۱ جفت
	۴	لباس کار	مناسب بدن	۱ دست
	۵	پابند	چرمی	۱ جفت
	۶	کفش ایمنی	اندازه پا	۱ جفت
نحوه سایل کار	۱	دستگاه جوش	حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه
	۲	کابل های جوشکاری	حداقل ۳ متري	۲ رشته
	۳	انبر قطعه گیر	استاندارد	۱ عدد
	۴	چکش جوش	معمولی	۱ عدد
	۵	برس سیمی	فولادی	۱ عدد
	۶	مینی سنگ		۱ عدد
	۷	سنبله نشان	معمولی	۱ عدد
	۸	آون (در صورت نیاز)	۱۰۰ ° C	۱ عدد
نحوه سایل آزمایش	۱	لوله فولادی	St ۳۷ , f ۸۰ ، f ۱۶۸ t=۷-۱۰	قطعه ۲
	۲	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ f ۲.۵	کیلوگرم
	۳	الکترود سلولزی	E ۶۰۱۰ f ۳.۲	کیلوگرم
	۴	الکترود بازی	E ۷۰۱۸	کیلوگرم
	۵	الکترود روتیلی	E ۶۰۱۳	کیلوگرم

نکته آموزنی

موقع تمیز کردن لوله ها از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

کار عملی

مراحل انجام کار:

- ◀ چک لیست کترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ◀ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.
- ◀ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.

◀ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن را از هرگونه چربی، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده از برس سیمی تمیز کنید.

◀ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری بالکترو دانتخابی تنظیم نمائید.

◀ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک خال جوش و سه عدد براکت یا لقمه آنها را به هم متصل کنید. براکت یا لقمه ها باید روی ساعت ۱۲ و ۳ و ۹ نصب شود.

◀ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله در وضعیت قائم باشد.

﴿ جوشکاری را مطابق شکل از پل ایجاد شده

آغاز کنید . زاویه الکترود با محور قائم لوله در حدود

۸۰-۹۰ درجه و نسبت به خط عمود بر سطح لوله حدود

۱۰ درجه انتخاب کنید.

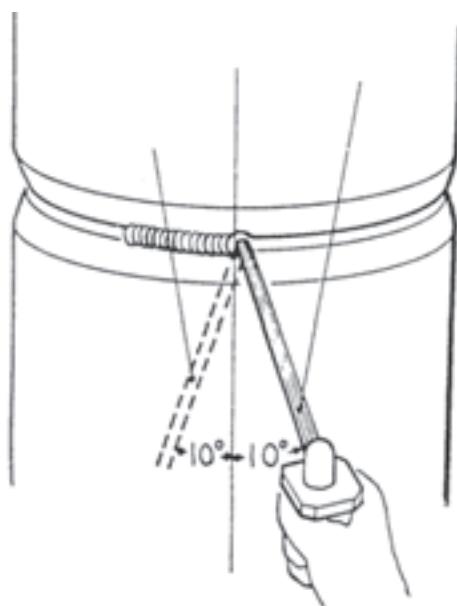

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت

عمق شکاف نگه دارید. در ریشه جوش پل بزنید. عمل

پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های

آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید.

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن سعی کنید

زاویه الکترود را ثابت نگه دارید. اطمینان داشته باشید که

قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است.

سرعت جوشکاری را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از

گرم شدن لبه کار جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن

مذاب گرفته شود.

نکته ایمنی

موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها
حتمایاً از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

﴿ حتی الامکان جوشکاری را با گرده باریک
ادامه دهید و سعی کنید از تشکیل حوضچه مذاب با
حجم بزرگ اجتناب تا از ریزش مذاب جلو گیری
شود.﴾

﴿ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (پاس
گرم) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر
گونه سرباره جوش باشد، برای این منظور از برس سیمی
استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید.﴾

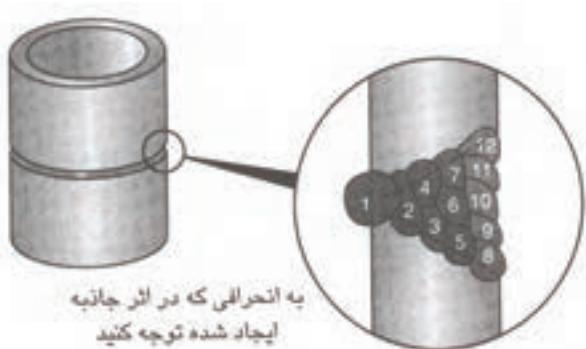
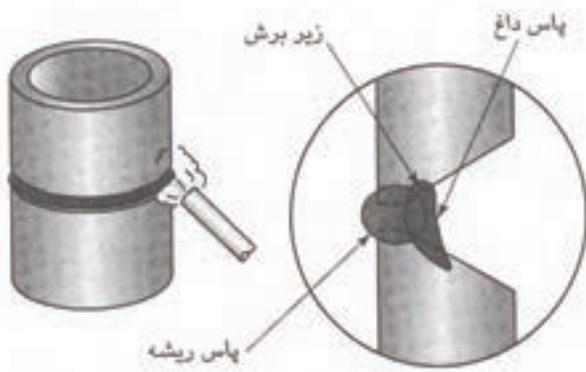
﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم
بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.
(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس
استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه
کار جوش کاری شده شما را ارزیابی نمائید.)﴾

نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید			ضخامت قطعه کار (میلیمتر) و نوع جوش	نام نقص یا عیب (سطحی و یا هندسی)
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO B و C استاندارد ۵۸۱۷		

﴿ پاسهای گرم، میانی و پوششی را نیز همانند پاس ریشه اجرا کنید . برای اجرا می توانید از الکترود قطورتر و جهت ایجاد گرده جوش ها استفاده نمایید در این وضعیت توجه داشته باشید از نوسان بیش از اندازه الکترود اجتناب شود. در صورت عدم رعایت نکته فوق با افزایش حجم مذاب در اثر نیروی جاذبه مذاب به سمت پائین شره می کند.

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازرگانی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می‌تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازرگانی داشته باشد.

تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱ ISO ۹۶۰۶-۱، EN ۲۸۷-۱:

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیوب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشگاهی غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

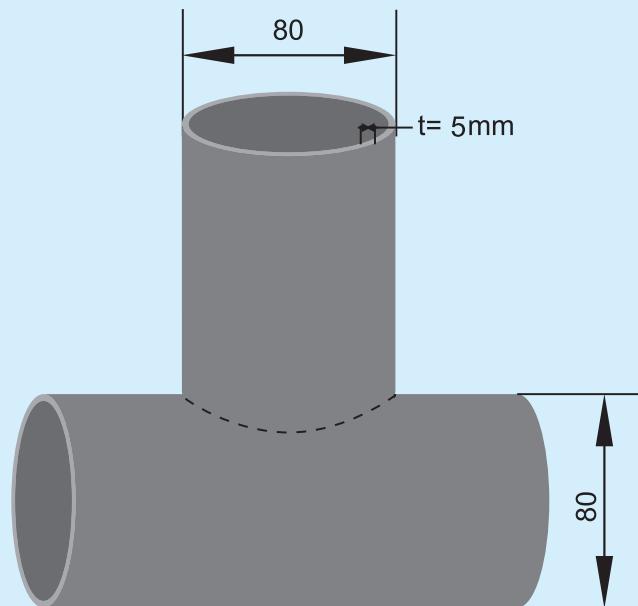

نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتبی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.			نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمائی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت	ارزیابی پاس نما بر اساس سطح کیفی B	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)

دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله به صورت فلنجی در وضعیت PB با قطر ۸۰mm و ضخامت ۵mm

نقشه کار EV-۲

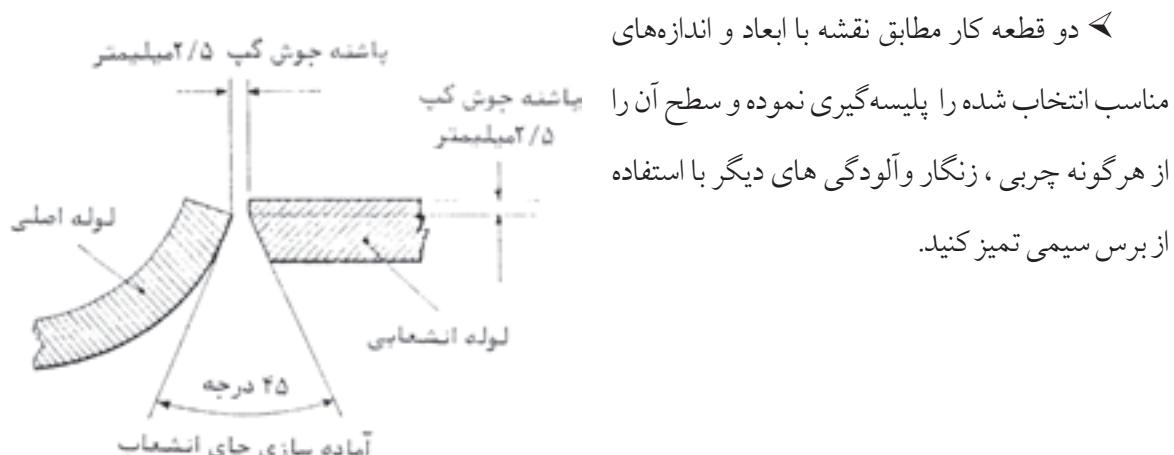
	جنس لوله $t > 5\text{mm}$ RST37-2
	L = 100 mm نوع الکترود پاس ریشه E6010 قطر الکترود $\phi 2.5$
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E6013 قطر الکترود $\phi 3.2$
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما قطر الکترود $\phi 3.2$ E7010
	شماره نقشه : EV-۲ ساعت آموزش: ۴۰ ساعت نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل
	با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.

چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ای	1	کلاهی ماسک	۱ عدد	
	۲	پیش بند چرمی	۱ دست	
	۳	دستکش چرمی	۱ جفت	
	۴	لباس کار مناسب بدن	۱ دست	
	۵	پابند چرمی	۱ جفت	
	۶	کفش ایمنی اندازه پا	۱ جفت	
نحوه سایل کار	۱	دستگاه جوش حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	۲	کابل های جوشکاری حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	۳	انبر قطعه گیر استاندارد	۱ عدد	
	۴	چکش جوش معمولی	۱ عدد	
	۵	برس سیمی فولادی	۱ عدد	
	۶	مینی سنگ	۱ عدد	
نحوه سایل آزمایش	۷	سنبله نشان معمولی	۱ عدد	
	۸	آون (در صورت نیاز) در 100°C	۱ عدد	
	۱	لوله فولادی $\text{St} 37, f 80$, $f > 168$, $t=5$	۲ قطعه	
	۲	الکترود سلولزی $E 6010 f 2.5$ کیلوگرم		
	۳	الکترود سلولزی $E 6010 f 3.2$ کیلوگرم		
	۴	الکترود بازی $E7018$ کیلوگرم		
نحوه سایل آزمایش	۵	الکترود روتیلی $E6013$ کیلوگرم		

مراحل انجام کار:

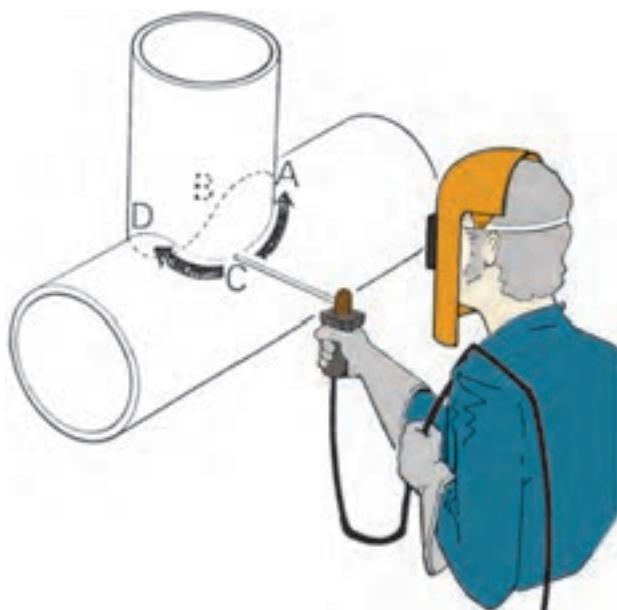
- ﴿ چک لیست کترلی مطابق فرم را قبل از جوشکاری تکمیل کنید.
- ﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های ایمنی بپوشید.
- ﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کترل آن با استفاده از گیج مناسب اقدام نمایید.

- ﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر مناسب را برای جوشکاری با الکترود انتخابی تنظیم نمایید.

- ﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با کمک چهار خال جوش در نقاط D,C,B,A قطعات رابه یکدیگر متصل کنید.

- ﴿ مطابق شکل قطعه کار را طوری قرار دهید که زاویه قرار گیری آنها نسبت به هم ۹۰ درجه باشد. قطعه می بایست در ارتفاعی قرار داده شود که جوشکار جهت انجام جوشکاری کاملاً احساس راحتی نموده و به کار تسلط کافی داشته باشد.

﴿ جوشکاری را مطابق شکل رو برو از نقطه C شروع و به سمت نقطه A پیش روی نماید. زاویه الکترود نسبت به خط عمود بر سطح لوله حدود ۴۵° و نسبت به مسیر پیش روی ۶۰-۷۰ درجه انتخاب کنید. سمت مقابل را مطابق شکل انجام دهید و کار را تکمیل نماید. ﴾

قبل از شروع جوشکاری طرف مقابل، نسبت به سنگ زنی (با مینی سنگ یا سنگ انگشتی) گرده جوش های انتهائی مسیر قبلی اقدام نمایید. تا در پایان کار از تشکیل گرده جوش اضافی و عدم ذوب در سر بند جلوگیری شود.

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن سعی کنید زاویه الکترود را ثابت نگه دارید. اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به طور دائم در حال شکل گرفتن است. ﴾

﴿ در صورت نیاز به ابعاد جوش بالاتر مطابق آموخته های قبلی خود در خصوص جوشهای سپری اقدام به جوشکاری پاسهای بعدی نمایید. ﴾

﴿ قبل از شروع جوشکاری پاس بعدی (در صورت نیاز) لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از سنگ فیبری و برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف کنید. ﴾

﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرگانی چشمی قرار دهید .

(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار

جوش کاری شده را ارزیابی نمایند.)

نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مربی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید.	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی درسطح کیفی ISO C و استاندارد B	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)	

﴿ پاسهای بعدی را نیز همانند پاس اول اجرا کنید . برای اجرا می توانید از الکترود قطورتر و جهت ایجاد گرده جوش هاستفاده نمایید.

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازررسی و ارزیابی نهائی به مربی خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ آشنایی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ توسط مربی می تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازررسی داشته باشد.

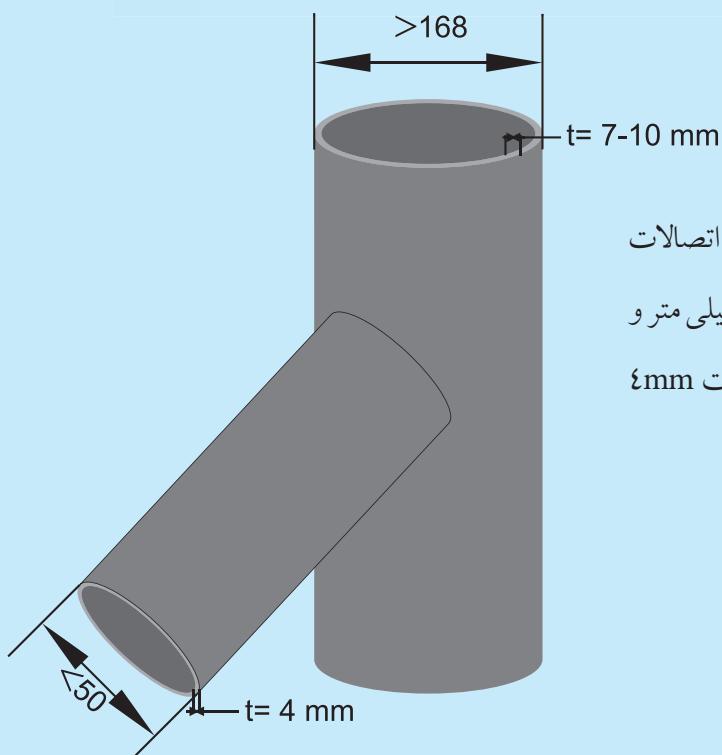
تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ۱ EN۲۸۷-۱ ، ISO ۹۶۰۶-۱ :

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیوب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشهای غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.

نمونه فرم ارزیابی نهایی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

دستور کار اول EV-۶

دستورالعمل جوشکاری لوله به لوله با اتصالات

انشعابی در وضعیت PF با ضخامت ۷ الی ۱۰ میلی متر و
قطر ۵۰mm به بیشتر از ۱۶۸mm و ضخامت ۴mm

نقشه کار EV-۶

	جنس لوله t>5mm RST ۳۷-۲
	L= ۱۰۰ mm نوع الکترود پاس ریشه E6010 قطر الکترود φ ۲.۵
	تمیز کاری سطح جوش با سنگ زنی سطح گرده جوش پاس ۱
	نوع الکترود پاس گرم E6013 قطر الکترود φ ۳.۲
	نوع الکترود پاس پرکنی و یا پاس نما E6010 قطر الکترود φ ۳.۲
شماره نقشه : EV-۲ ساعت آموزش: ۴۰ ساعت	
نوع جوش : V butt weld جوش شیاری V شکل	
با توجه به ارتقاء سطح مهارت میزان ساعت آموزش در تمرینات تعیین گردد.	

چک لیست کنترلی قبل از جوشکاری

ردیف	نام	مشخصات	تعداد	ملاحظات
نحوه سایل آینه‌ای	1	کلاهی ماسک	۱ عدد	
	۲	پیش بند چرمی	۱ دست	
	۳	دستکش چرمی	۱ جفت	
	۴	لباس کار مناسب بدن	۱ دست	
	۵	پابند چرمی	۱ جفت	
	۶	کفش ایمنی اندازه پا	۱ جفت	
نحوه سایل کار	۱	دستگاه جوش حداقل ۳۰۰ آمپر	۱ دستگاه	
	۲	کابل های جوشکاری حداقل ۳ متري	۲ رشته	
	۳	انبر قطعه گیر استاندارد	۱ عدد	
	۴	چکش جوش معمولی	۱ عدد	
	۵	برس سیمی فولادی	۱ عدد	
	۶	مینی سنگ	۱ عدد	
	۷	سنبله نشان معمولی	۱ عدد	
	۸	آون (در صورت نیاز)	۱ عدد	۱۰۰ °C
نحوه سایل آزمایش	۱	لوله فولادی	, St ۳۷ , f ۸۰ , f>۱۶۸ t>۷-۱۰ , t=۵	قطعه ۲
	۲	الکترود سلولزی E ۶۰۱۰ f ۲.۵		کیلوگرم
	۳	الکترود سلولزی E ۶۰۱۰ f ۳.۲		کیلوگرم
	۴	الکترود بازی E ۷۰۱۸		کیلوگرم
	۵	الکترود روتیلی E ۶۰۱۳		کیلوگرم

﴿ لوله ها در وضعیت مورد نظر مستقر کنید و با

کمک خال جوش آنها را به هم متصل کنید .

احتمال دارد قطعات با تسممه های مثلثی شکل

قائم الزاویه که گونیائی بوده و گوشه زاویه قائمه آن
کمی برداشته شده باشد .

﴿ قطعات کار را طوری قرار دهید که محور لوله

اصلی در وضعیت قائم باشد .

﴿ از قسمت زیرین لوله جوش کاری را از ساعت

۶ آغاز کنید . الکترود را عمود بر امتداد افق و با شیب ۱۰
نسبت به جهت پیشروی نگه دارید .

﴿ قوس را روشن و زاویه الکترود را به سمت
عمق شکاف نگه دارید . در ریشه جوش پل بزنید . عمل
پل زدن را با رسوب دادن فلز جوش بر روی لبه های
آماده سازی در ریشه جوش انجام می گیرید .

﴿ با پیشرفت جوشکاری و ادامه آن زاویه الکترود

را تغییر دهید . اطمینان داشته باشید که قوس الکتریکی به
طور دائم در حال شکل گرفتن است . سرعت جوشکاری
را حتی الامکان بالا اختیار کنید تا از گرم شدن لبه کار
جلو گیری شود و جلوی فرو ریختن مذاب گرفته شود .

مراحل انجام کار:

﴿ چک لیست کنترلی مطابق فرم را قبل از

جوشکاری تکمیل کنید .

﴿ تجهیزات کار و ایمنی را آماده کنید و لباس های

ایمنی بپوشید .

﴿ به منظور اطمینان از صحیح بودن زاویه پخ ایجاد

شده و ابعاد طرح اتصال نسبت به کنترل آن با استفاده از
گیج مناسب اقدام نمایید .

﴿ دو قطعه کار مطابق نقشه با ابعاد و اندازه های

مناسب انتخاب شده را پلیسه گیری نموده و نیز سطح آن
را از هر گونه چربی ، زنگار و آلودگی های دیگر با استفاده
از برس سیمی تمیز کنید .

﴿ دستگاه جوشکاری را راه اندازی کنید و آمپر

مناسب را برای جوشکاری بالکترودانتخابی تنظیم نمایید .

﴿ پس از شروع جوشکاری لازم است سطح جوش کاملاً صاف و عاری از هر گونه سرباره جوش باشد برای این منظور از برس سیمی استفاده کرده و سطح جوش را کاملاً صاف می‌کنیم.

نکله اینه

موقع پاک کردن شلاکه‌ها از روی خط جوش‌ها حتماً از عینک ایمنی مناسب استفاده کنید.

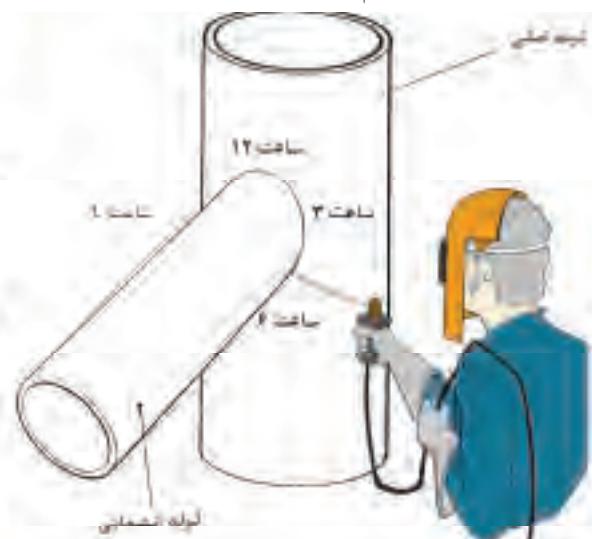
﴿ پس از اتمام پاس ریشه جهت اطمینان از سالم بودن آن را مورد بازرسی چشمی قرار دهید.
(بر اساس نمونه فرم ارزیابی جوش بر اساس استاندارد ISO 5817 اجازه دهید هم کلاسی شما قطعه کار جوش کاری شده شمارا ارزیابی نمایید).

﴿ پس از اتمام کار دستگاه جوشکاری را خاموش کرده و نسبت به تمیز کردن قطعه کار و کابین جوشکاری اقدام نموده و قطعه را جهت بازرسی و ارزیابی نهائی به مریخ خود ارائه نمایید.

توضیح: از آنجا که دانش آموزان با کلیه عیوب سطحی و هندسی جوش بر اساس استاندارد ISO 5817 آشنائی کامل دارند. تکمیل فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO 5817 توسط مریخ می‌تواند کمک شایانی در بهبود و ارتقاء سطح مهارتی دانش آموز در جوشکاری و بازرسی داشته باشد.

﴿ جوشکاری را تا ساعت ۹ ادامه دهید در این صورت الکترود ۱۰ درجه عقب تراز عمود به سطح کار است در صورت اتمام الکترود با همان زاویه با الکترود جدید قوس را شروع کنید و به کار ادامه دهید.

﴿ باید بین ساعت ۱۰ و ۱۱، زاویه الکترود ۴۵ درجه باشد این زاویه را سعی کنید تا نقطه ۱۲ حفظ کنید و کار را به اتمام برسانید.

نکله

سرباره جوش با الکترودهای سلولوزی چسبنده و همراه با پاشش زیاد می‌باشد.

﴿ جوشکاری را مجدداً از ساعت ۶ شروع کرده و به ساعت ۳ و ۱۲ ادامه دهید.

نکله

می‌توان از ابتدا جهت جوشکاری را از ۹-۱۲-۶ و یا ۱۲-۳-۶ شروع کنید و پس از اتمام طرف دیگر را آغاز نمایید.

نمونه فرم ارزیابی پاس ریشه جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مرتب و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید				ضخامت قطعه کار	نام نقص یا عیب
راه کار رفع عیب را بنویسید	به نظر شما علت به وجود آمدن عیب چیست	ارزیابی در سطح کیفی ISO و C استاندارد ۵۸۱۷	(میلیمتر) و نوع جوش	(سطحی و یا هندسی)	

تمرین جهت کسب مهارت تا اخذ گواهینامه مطابق استاندارد ISO ۹۶۰۶-۱، EN ۲۸۷-۱:

- جهت رسیدن به مهارت لازم و موفقیت در آزمون نهائی لازم است یک دانش آموز حداقل سه قطعه کار را بدون عیب و مطابق با فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷ قابل قبول ارائه نماید.
- اخذ گواهینامه های بین المللی و تأیید صلاحیت جوشکار منوط به پذیرفته شدن قطعه کار آزمون در آزمایشها غیر مخرب (تست رادیوگرافی) می باشد.
- برای افزایش مهارت در جوشکاری انشعابی نسبت به جوشکاری طرح داده شده اقدام نماید. و در مراحل مختلف کار از مربی خود کمک بگیرید. توجه داشته باشید که مونتاژ صحیح و دقیق در اتصالات انشعابی لوله بیشترین نقش را در اجرای صحیح یک جوش با کیفیت ایفا می کند.

نمونه فرم ارزیابی نهائی قطعه کار جوش بر اساس استاندارد ISO ۵۸۱۷

با مربی و همکلاسی خود در این زمینه مشورت کنید.				نام نقص یا عیب
اعلام نمره نهائی و راهنمایی و ارائه راهکار مناسب جهت بهبود و افزایش سطح مهارت		ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	ارزیابی پاس ریشه بر اساس سطح کیفی B و C	(سطحی و یا هندسی)